

VOORSTEL

Algemeen Bestuur

ONDERWERP	Handreiking Maatschappelijk Onrust	AGENDAPUNT	F01a
DATUM	7 december 2015		
OPENBAAR	Ja	BEHANDELD DOOR	A. Barrett
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	06-83893366
PORTEFEUILLEHOUDER	Hofland,Arco		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

Kennisnemen van de geactualiseerde Handreiking Maatschappelijk Onrust, het afsprakenkader Intergemeentelijke samenwerking Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie bij rampen, crises en sociale calamiteiten Veiligheidsregio Twente en het bijbehorende implementatieplan.

Samenvatting

In de voorbereiding op de transitie (jeugd)zorg per januari 2015 is de aanpak van crises en incidenten besproken in OZJT verband. Daarbij heeft de BC OZJT aan de Veiligheidsregio Twente gevraagd te verkennen of ten tijde van calamiteiten expertise van de Veiligheidsregio Twente betrokken kan worden en dan met name, expertise op het gebied van crisiscommunicatie. Naar aanleiding van dit verzoek heeft Veiligheidsregio Twente een opdracht geformuleerd, bestaande uit drie separate opdrachten:

- Opdracht 1: Afspraken jeugdhulpverlening en calamiteiten vastleggen in de handreiking aanpak maatschappelijke onrust.
- Opdracht 2. Verkenning en uitwerking van de inzet van de regionale communicatiepool bij jeugd en WMO calamiteiten.
- Opdracht 3: Het samenstellen van een Maatschappelijk Onrust Team ter ondersteuning van de gemeentelijke taken van het kernteam zoals beschreven van de handreiking aanpak Maatschappelijk onrust.

Na vaststelling van de opdracht, in het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Twente, is de projectgroep gestart met de uitwerking van de opdrachten. Met dit voorstel worden de geactualiseerde handreiking aanpak maatschappelijke onrust en het afsprakenkader ter vaststelling aan u aangeboden. Het Implementatieplan voor de werkwijze is ter kennisgeving bij de stukken toegevoegd.

Bij de uitwerking van deze opdrachten is gebruik gemaakt van de bestaande protocollen van de Twentse gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur heeft op 11 november 2015 de geactualiseerde handreiking Maatschappelijk Onrust vastgesteld en ingestemd met het proces om de handreiking, via het Algemeen Bestuur, door te geleiden naar de colleges van B&W en te adviseren de vernieuwde onderdelen op te nemen in de eigen protocol.

Aan de Twentse gemeenten wordt dus gevraagd deze handreiking en het afsprakenkader ter instemming te behandelen en de burgemeester te machtigen voor de ondertekening van het afsprakenkader zodat gestart kan worden met de uitvoering van de gezamenlijke implementatie en het opleidings- en oefentraject.

Aan het algemeen bestuur

Resultaten opdrachten

Opdracht 1: Actualisatie Handreiking aanpak maatschappelijke onrust

Vanwege de transitie jeugdzorg en WMO per 1 januari 2015, waarbij de (bestuurlijke) verantwoordelijkheid voor de afhandeling van calamiteiten binnen de jeugdzorg en WMO een nieuw onderdeel is, wordt in de nieuwe handreiking expliciet de mogelijke effecten van dit type calamiteiten in de maatschappij op de gemeentelijke organisaties en partners/instellingen beschreven. De effecten hebben betrekking op de verantwoordelijkheden, organisatiestructuur en de (gemeentelijke) opschaling. Met name de rol van de wethouder speelt hierin een belangrijke rol. Door zijn inhoudelijke verantwoordelijkheid op het dossier, moet de betrokken gemeente keuzes maken als het gaat om bijvoorbeeld aansturing kernteam en de woordvoering.

Daarnaast zijn in de bijlage van de handreiking enkele scenario's jeugd en zorg toegevoegd, waarin een beschrijving van de aard, omvang en impact van dergelijke incidenten is beschreven.

Een incident wat binnen de kaders van (jeugd)zorg blijft en geen relatie heeft met maatschappelijk onrust/impact, wordt niet in de handreiking beschreven. Hiervoor wordt verwezen naar de (lokale) calamiteitenplannen binnen de (jeugd)zorg. De afdelingen jeugdzorg en WMO zijn zelf verantwoordelijk voor de eigen "calamiteitenorganisatie" c.q. opschalingsmethodiek bij de aanpak van crises en incidenten in .

Een aantal gemeenten heeft het lokale draaiboek voor sociale calamiteiten als bijlage toegevoegd aan de Handreiking het Protocol maatschappelijk onrust.

Opdracht 2: Organisatie communicatie

Naar aanleiding van het verzoek van OZJT om snel crisiscommunicatie in te zetten, in geval van een sociale calamiteit en maatschappelijk onrust, heeft de projectgroep een beschrijving van de inzet, de opschaling, de organisatie en de werkwijze van de regionale communicatiepool in de handreiking opgenomen. Hierin zijn ook de randvoorwaarden voor het inzetten van de communicatiepool in opgenomen. Een belangrijke randvoorwaarde voor de inzet van de pool is dat er sprake moet zijn van een (dreiging van) maatschappelijk onrust. Bij de opzet van de communicatiepool voor een sociale calamiteit met maatschappelijke onrust is gebruik gemaakt van de reeds bestaande regionale crisiscommunicatiepool.

Tijdens een themabijeenkomst op 1 oktober 2015 zijn de leden van de crisiscommunicatiepool bijgepraat over de ontwikkelingen. Belangrijkste thema is de rolverdeling als het gaat om crisiscommunicatie. De communicatiemedewerkers van de Twentse gemeenten zijn positief over de handreiking en onderliggende werkwijze. Op basis van de functies in de huidige pool wordt geïnventariseerd welke functionarissen affiniteit binnen het sociale domein.

Voor de functionarissen in de crisiscommunicatiepool worden in het nieuwe jaar specifieke trainingen en oefeningen aangeboden, naast de trainingen en oefeningen in het implementatieplan, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten op de bestaande opleidings- en oefencyclus van crisiscommunicatie.

De crisiscommunicatiepool wordt momenteel ook ingezet bij de (crisis-)noodopvang in de Twente gemeenten. Van samenwerking op Twentse schaal is al sprake. De voorliggende handreiking geeft een heldere weergave van de mogelijke samenwerking met en de rolverdeling tussen (externe) partners bij crises en incidenten.

Opdracht 3: Werkwijze gemeentelijke opschaling

Tot slot is in de handreiking beschreven op welke wijze gemeenten zelf kunnen opschalen. Het huidige samenwerkingsprotocol Veiligheidsregio Twente is geactualiseerd en inhoudelijk verbreed met inzet van gemeentelijke functionarissen bij een calamiteit in het sociaal domein. Afspraken over de inzetvoorwaarden, capaciteit en middelen en de afspraken over de communicatiepool zijn vastgelegd in bijgevoegd 'afsprakenkader intergemeentelijke samenwerking'.

Het afsprakenkader geldt als basis voor het inschakelen van de regionale ondersteuning. De opzet en beheer van de pools voor Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie voor calamiteiten in het sociaal domein behoeven nog nadere

uitwerking. Het opleiden, trainen en oefenen van de pools geeft hier mede vorm aan. Nadere afspraken over inzet, capaciteit en middelen zijn dan gewenst.

Daarnaast is in het AOV overleg/ IVZ platform nog een opmerking gemaakt over de bijstandsafspraken die de secties bevolkingszorg en crisiscommunicatie omvatten. Verwacht wordt, dat bij een calamiteit in de jeugdzorg er, naast de inzet vanuit bevolkingszorg en crisiscommunicatie, ook ondersteuning op andere gebieden nodig is, bijvoorbeeld binnen het zorg domein. Immers, naast het afhandelen van de calamiteit, moet ook de reguliere bedrijfsvoering doorgang hebben. De omvang van deze ondersteuning is vooraf moeilijk te voorzien. Daarom wordt voorgesteld, om indien nodig en gewenst, de intentie van het afsprakenkader ook van toepassing te laten zijn voor het sociale domein.

Tenslotte is een belangrijk aandachtspunt tijdens het implementatietraject de 'lessons learned' bij de lokale kernteams, hoe kunnen die worden geogst en zo gebruikt worden ter versterking van de regionale werkwijze en pools.

Conform het implementatieplan wordt in 2016 gestart met het informeren van de betrokkenen, inclusief de zorginstellingen. De projectgroep begeleidt het implementatieplan.

Bijlage(n)

1. Geactualiseerde handreiking Maatschappelijk Onrust
2. Afsprakenkader Intergemeentelijke samenwerking Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie bij rampen, crises en sociale calamiteiten Veiligheidsregio Twente
3. Implementatieplan

Enschede, 11 november 2015

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
Dr. G.O. van Veldhuizen

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 7 december 2015

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
Dr. G.O. van Veldhuizen